

Lausunto ammattikorkeakoulujen koulutusvastuiden muuttamista koskeviin esityksiin.

Asiakirjan päivämäärä: 15.02.2019
Diaarinumero: OKM/4/533/2019

Diakin koulutusvastuun laajentamisesitys
Digiohjauksen ja vuorovaikutuksen asiantuntijan koulutus
Humanistisen ja kasvatusalan ammattikorkeakoulututkinto, yhteisöpedagogikoulutus (AMK)
Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen ja johtajuus
Humanistisen ja kasvatusalan ammattikorkeakoulututkinto, yhteisöpedagogikoulutus (ylempi AMK)

Vakiintuneet koulutusvastuut ja koulutustehtävä

Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) on yhteisöpedagogien pääkouluttaja Suomessa ja sillä on valtakunnallinen koko järjestö- ja nuorisotyöalan kehittämistehtävä. Humakilla on ollut keskeinen vaikutus siihen, miten yhteisöpedagogikoulutus, sen kompetenssit ja sisällöt sekä myös koulutuksen identiteetti ovat kehittyneet vuosien mittaan. Humakilla on yhteisöpedagogi-koulutuksen ja siihen liittyvän TKI-toiminnan palvelutehtävä koko valtakunnassa. Yhteisöpedagogi-koulutuksen kehittäminen on Humakille erityisen tärkeä, koska se muodostaa noin kaksi kolmasosaa koko Humakin koulutus- ja palvelutuotannosta. Humak seuraa määrävuosin yhteisöpedagogikoulutuksesta valmistuneiden opiskelijoiden työllistymistä ja ennakoi myös tulevaisuuden työmarkkinakenttiä. Viimeisin on tehty vuonna 2015 (ks. <https://urly.fi/1auz>). Uudessa strategiatyössä Humak selvittää tarkemmin yhteisöpedagogi-opiskelijoiden työmarkkina-asemia ja myös uusia työmarkkinakenttiä. Parhailtaan Humak käy myös tunnusteluja yhteisöpedagogikoulutukseen liittyen suomalaisen nuorisotyön koulutuksen levittämisestä eurooppalaiseen ja kansainväliseen ympäristöön.

Yhteisöpedagogikoulutuksen ylemmän tutkinnon aloituspaikkoja Humak on nostanut viimeisten vuosien aikana. Humak on ennakoitunut tutkinnosta valmistuneiden aseman työmarkkinoilla sekä aseman yhteisöpedagogikoulutuksen jatkokoulutuspolkuna. Ylemmästä tutkinnoista valmistuneiden haaste on löytää asemansa mukaisia työtehtäviä ja sen vuoksi koulutusvastuun edelleen laajentaminen on arveluttavaa työllistymisen näkökulmasta. Humakilla on olemassa myös englanninkielinen yhteisöpedagogin ylempi AMK-tutkinto, jota se on toteuttanut kumppanuusverkostonsa kanssa joint degree-tyyppisesti.

Nykyisten koulutusten järjestäjien kesken koulutusvastuut ovat jakautuneet maantieteellisesti kattavasti ja työmarkkinavastaavasti. Humak järjestää päivämuotoista koulutusta omissa alueyksiköissään: Jyväskylässä, Kuopiossa, pääkaupunkiseudulla ja Turussa. Centria järjestää koulutusta Pohjois-Pohjanmaalla ja Xamk Mikkelissä. Monimuotokoulutusta Humak järjestää yhteistyössä Centrian kanssa vuodesta 2019 alkaen Pohjois-Pohjanmaalla. Lisäksi koulutuksen järjestäjien kanssa on sovittu yhteistyön

laajentamisesta sekä AMK-tutkinnoissa että ylemmissä tutkinnoissa. Monimuotoista ja verkkovälitteistä koulutusta Humak järjestää eri alueilla koulutuskysynnän mukaan. Uusien koulutusvastuiden avaaminen laajemmalle ammattikorkeakoulukentälle ei ole korkeakoulun uuden visiotyön mukaista, jossa korkeakouluja kannustetaan profiloitumaan ja keskittymään omaan osaamisalueeseensa.

Menettelytapa

Humak pitää yllättävänä kesken sopimuskautta tehtyä koulutusvastuun laajentamishakemusta, koska hakua ei ole avattu kaikille ammattikorkeakouluille yhteisesti. Humak on kehittänyt viime vuosina omia koulutuksiaan tutkintokaton ja nykyisten koulutusvastuidensa puitteissa, myös englanninkielisiä koulutuksia. Seuraaviin sopimusneuvotteluihin Humak tulee tekemään yhteisöpedagogi-koulutusta koskevan omien tutkintokattojen korotusta koskevan esityksen sekä ylempien tutkintojen tavoitteiden nostamista koskevan esityksen. Tämä tulee koskemaan erityisesti seikkailukasvatusta ja työyhteisöjen kehittämistä, joille on laajenevaa koulutuskysyntää ja tunnistettuja uusia työmarkkinoita.

Kompetenssit ja yhteisöpedagogikoulutuksen sisältö

Diakin esittämä koulutusvastuun laajentamisesitys nimenomaan yhteisöpedagogikoulutukseen perusteluineen on epämääräinen, koska sitä ei perustella yhteisöpedagogikoulutuksen ydinsisältöjen, tehtävän tai toimintaympäristöjen näkökulmasta. Koulutusvastuun laajentamista perustellaan hyvinvoinnin edistämisen ja digitaalisuuden avulla tapahtuvan saavutettavuuden näkökulmasta. Yhteisöpedagogi-koulutus rakentuu nimenomaan yhteisöllisyyden näkökulmiin ja pääpaino on siinä, miten yhteisökasvatus ja –työ toimivat erilaisten yhteisöjen voimavarana. Sisällöllisesti esitetty koulutusvastuun laajentamisesitys suuntautuu pikemminkin sosionomi- ja tulkkausalan koulutuksen kommunikaatiomenetelmien kehittämiseen. Humakin käsityksen mukaan esitetyn koulutuksen voi oikein hyvin toteuttaa nykyisten koulutusvastuiden puitteissa sosionomi- ja tulkkaus-alan koulutusten sisällä. Näin myös Humak on tehnyt kehittäessään uusia koulutuksen profileja myös kansainvälisissä toimintaympäristöissä.

Diakonia ammattikorkeakoulun perusteluissa mainitaan erilaisten kommunikatiivisten menetelmien kehittämisestä vastaamaan hyvinvoinnin tarpeita. Humak on kehittänyt näitä tulkkauksen koulutuksen sisällä uuden kommunikaatio-asiantuntijuusprofiilin sisällä hankeyhteistyössä eri korkeakoulujen kanssa. Digitaalisen palveluympäristön rakentaminen ja uusien tekniikoiden hyödyntäminen osa kaikkien koulutusten arkea. Nuorisotyössä Humak on mukana kehittämässä itsenäisesti ja yhdessä toimialaverkoston osaamiskeskusten kanssa verkkopalveluita erilaisille toimialan kohderyhmille.

Yhteistyö

Diak ei ole keskustellut Humakin kanssa koulutusvastuunsa laajentamispyrkimyksistä tiedostaen kuitenkin asian merkittävyyden Humakin kannalta. Diakilla on edustaja Humanistisen ja kasvatustieteiden koulutuslaryhmässä. Näissä kokouksissa keskustellaan ja sovitaan erilaisista uusista yhteistyömuodoista niin ammattikorkeakoulutuksen kuin ylempien tutkintojen osalta. Humak on avoimesti kertonut koulutuslaryhmässä omien koulutustensa kehittämisestä ja uusien profiilien (seikkailukasvatuksen englanninkielinen

tutkinto, työyhteisöjen kehittäminen ja kommunikaatioasiantuntijuus) kehittämisestä hyvin varhaisessa vaiheessa ja avoimesti.

Humak uskoo yhteistyöhön ja tekee mielellään yhteistyötä kommunikatiivisten uusien menetelmien kehittämiseksi hyvinvointisektorille molempien ammattikorkeakoulujen nykyisten koulutusvastuiden puitteissa. Humakilla ja Diakilla on yhteinen tulkkauksen ylempi AMK-tutkinto, jossa mm. näitä asioita voidaan kehittää rakentavassa yhteistyössä.

Edellä mainituista syistä Humak ei pidä Diakin esittämiä koulutusvastuiden laajennuksia yhteisöpedagogikoulutukseen perusteltuina.

Helsingissä 8.3.2019

Jukka Määttä
Rehtori, toimitusjohtaja
Humanistinen ammattikorkeakoulu